

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/28/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111234790
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5111234790.5

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K.: K., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - matky: Mgr. C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. - J. č. X, zastúpenej splnomocneným zástupcom JUDr. Františkom Michalcom, advokátom so sídlom G. K. č. XXX, G. J., a otca: I. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. J. č. XXX, zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou Mgr. Petrou Hrubovou, advokátkou so sídlom C. L. XX, W., o návrhu matky na zvýšenie a otca na zníženie výživného na maloleté deti, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 9P/98/2011-551 zo dňa 24. februára 2016, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 9P/98/2011-551 zo dňa 24.02.2016 zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa č. k. 30P/323/2010-79 zo dňa 20.06.2011 v časti výživného na maloleté deti a výživné na mal. K. od 01.11.2011 zvýšil na sumu 65,- eur a od 01.09.2013 na sumu 85,- eur, na mal. D. od 01.11.2011 na sumu 65,- eur a od 01.09.2014 na sumu 85,- eur a na mal. D. od 01.09.2012 na sumu 65,- eur a od 01.09.2015 na sumu 85,- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Nedoplatok na výživnom pre mal. K. vo výške 1.380,- eur uložil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- eur, pre mal. D. vo výške 1.140,- eur v mesačných splátkach po 45,- eur a pre mal. D. vo výške 750,- eur v mesačných splátkach po 25,- eur, splatných spolu s bežným výživným k rukám matky maloletých detí, pod následkom straty výhody splátok. Návrhy otca na zníženie výživného pre maloleté deti súd zamietol a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že matka maloletých detí sa návrhom doručeným dňa 27.10.2011 domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti zo sumy 50,- eur na sumu 70,- eur mesačne pre každé dieťa, od 01.09.2011 z dôvodu zmeny pomerov na strane detí spočívajúcej v nástupe do škôlky. Návrhom zo dňa 15.12.2014 následne žiadala zvýšiť výživné na sumu 120,- eur pre maloletú K. a D. a na sumu 90,- eur pre maloletého D., na pojednávaní žiadala zvýšiť výživné na sumu 80,- eur na každé dieťa od 01.11.2011. Podaním doručeným súdu dňa 23.07.2012 sa otec maloletých detí domáhal zníženia výživného zo sumy 150,- eur na sumu 60,- eur mesačne (pre všetky tri deti), vo vyjadrení zo dňa 24.02.2016 navrhol určiť výživné vo výške 27,13 eur na každé dieťa.

Citujúc ust. § 28 ods. 2, § 62, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) súd návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovel majúc za to, že na strane účastníkov konania došlo k zmene pomerov. Vo vzťahu k mal. deťom súd konštatoval, že tieto boli v júni 2011 v celodennej starostlivosti matky. Od 01.09.2011 mal. K. nastúpila do škôlky, zvýšili sa jej výdavky na stravu, oblečenie, cestovné, poplatky na školu. Od 01.09.2013 nastúpila na základnú školu, t. č. je tretiačka. Od septembra

2015 navštevuje divadelný krúžok, kde matka polročne platí 13,50 eur. Maloletý D. začal od 02.09.2011 navštevovať škôlku, dňa 01.09.2014 nastúpil do základnej školy. Navštevuje alergiológickú ambulanciu. Maloletý D. nastúpil do škôlky v septembri 2012, v septembri 2015 nastúpil do prvej triedy základnej školy. Od novembra 2015 nastúpil do špeciálnej školy v Bytči do prípravného ročníka. Pokiaľ ide o otca, konštatoval, že tento od júna 2011 opakovane krátkodobo pracoval, v júni 2011 bol jeho príjem ustálený na sumu 400,- eur. Vo firme Facility Service, s. r. o., so sídlom v Bratislave v mesiaci apríl 2011 zarobil 401,09 eur, v máji 476,88 eur. Od 12.07.2012 do 12.01.2016 bol vo výkone trestu pre úmyselnú trestnú činnosť. Od januára 2016 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, príjem nemá. Otec maloletých detí uzavrel dňa 14.01.2012 manželstvo a dňa 03.07.2012 sa mu narodil syn K. K.. Pribudla mu teda jedna vyživovacia povinnosť.

Súd pri určení výšky výživného vychádzal z potenciality príjmov konštatujúc, že otec sa vo výkone trestu odňatia slobody ocitol výlučne vlastným zavineným, pretože páchal úmyselnú trestnú činnosť. Ustáliec potenciálny príjem otca (vzhľadom na dosahovaný príjem v minulosti) na sumu cca 600,- eur súd zvýšil výživné na maloleté deti diferencovane - od nástupu do škôlky a následne nástupu do školy. Keďže súd zvýšil výživné pre maloleté deti, návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, pretože ide o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu.

2. Proti tomuto rozsudku podal otec maloletých detí odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

V odôvodnení namietal, že súd nezobral do úvahy, že od 12.07.2012 do 12.01.2016 bol vo výkone trestu, kde bol zo zdravotných dôvodov vyradený z práce. Súd nezobral do úvahy ani to, že je zaradený ako uchádzač o zamestnanie, a teda od 13.01.2016 si aktívne hľadá zamestnanie. Nie je v jeho súčasných možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch prispievať na deti spolu 255,- eur mesačne a pritom splácať dlh na výživnom v celkovej sume 120,- eur mesačne, t. j. spolu 375,- eur mesačne. Má za to, že vo veci nebol spoľahlivo zistený skutkový stav veci, keď súd vôbec nebral do úvahy, že u neho sú splnené podmienky na to, aby u neho znížil výživné na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa. Výživné určené napadnutým rozsudkom je pre neho likvidačné. Poukázal na to, že má len základné vzdelanie, a je teda predpoklad, že je schopný nájsť si zamestnanie len na úrovni minimálnej mzdy. V konaní neboli splnené podmienky, aby mu súd zvýšil výživné od podania návrhu, a to len pár mesiacov od určenia výživného v konaní pred Okresným súdom Žilina č. k. 30P/323/2010. Súd sa vôbec nezaoberal jeho návrhom na zníženie výživného, keď na to boli splnené všetky skutkové aj právne predpoklady. V závere poukázal na to, že napadnutý rozsudok je výsledkom zaujatosti zákonného sudcu voči nemu, nakoľko tento sudca ho právoplatne odsúdil na výkon trestu odňatia slobody pre neplnenie si vyživovacej povinnosti a jeho zámerom je, aby sa opäť dostal do výkonu trestu.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

4. Matka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu rovnako navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

5. Vzhľadom na to, že odvolací súd vo veci rozhodoval za účinnosti nových procesných kódexov, zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C. m. p.“) a zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), účinných od 01.07.2016, bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú právnu úpravu (§ 395 ods. 1 C. m. p., § 470 ods. 1, 3 C. s. p.) s tým, že účinky procesných úkonov uskutočnených do 30.06.2016 ostali zachované (§ 395 ods. 2 C. m. p., § 470 ods. 2 C. s. p.). Zároveň súd vo svojom rozhodnutí prispôbil terminológiu novej právnej úprave.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 C. s. p., § 470 ods. 2 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu podľa § 65, § 66 C. m. p., a tento podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C. s. p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia, odvolania otca maloletých detí a obsahu spisu, dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

8. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie pri určení výšky výživného, pokiaľ ide o možnosti a schopnosti otca, vychádzal z potenciality príjmov otca v zmysle § 75 ods. 1 vety druhej zákona o rodine. Pokiaľ ide o aplikáciu ust. § 75 ods. 1 vety druhej zákona o rodine, odvolací súd sa s použitím uvedeného ustanovenia stotožňuje. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že pre určenie (i zmenu) výživného, je rozhodné nielen to, aké príjmy výživou povinná osoba (v danom prípade otec maloletých detí) skutočne dosahuje, ale určujúce je to, aké príjmy by bol schopný dosiahnuť pri využití svojich možností a schopností. Pokiaľ však ide o výšku potencionálneho príjmu, z ktorej súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zmene výživného vychádzal, nie sú zrejmé závery súdu akým spôsobom k uvedenej výške dospel, keď uvedený záver nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd k výške príjmu otca 600,- eur mesačne dospel vzhľadom na dosahovaný príjem otca v minulosti (str. 14 ods. 5 napadnutého rozsudku). V predchádzajúcej časti rozsudku (str. 9 ods. 3 rozsudku) však konštatoval, že vo firme Facility Services, s. r. o., Bratislava, v mesiaci apríl 2011 zarobil otec detí 401,09 eur a v mesiaci máj 2011 zarobil 476,88 eur (t. j. v priemere cca 439,- eur mesačne). Nie je preto zrejmé akým spôsobom, na základe akých úvah dospel súd prvej inštancie k záveru o možnom príjme otca vo výške 600,- eur mesačne (t. j. o cca 1/3 viac ako dosahoval v uvedenom zamestnaní). Pre uvedený záver súdu neboli vykonané žiadne dôkazy (či už dotazom na predchádzajúceho zamestnávateľa otca detí aký by bol jeho predpokladaný príjem v prípade zotrvania v zamestnaní, či porovnanie s príjmom dosahovaným v tejto profesii a pod.). Vzhľadom na uvedené, keď záver súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a zároveň nie sú zrejmé úvahy, na základe ktorých súd prvej inštancie dospel k záveru o možnosti otca dosahovať príjem v uvedenej výške, nie je možné preskúmať správnosť uvedených záverov odvolacím súdom.

9. Pokiaľ ide o možnosti a schopnosti otca, odvolací súd tiež poukazuje na správu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Ilave (č. l. 415), z ktorej vyplýva, že otec bol síce počas výkonu trestu odňatia slobody zaradený do pracovného procesu od 25.06.2014 do 05.08.2014, z práce však bol zo zdravotných dôvodov vyradený. Z napadnutého rozsudku nevyplýva, ako sa súd s uvedenou skutočnosťou (v nadväznosti na schopnosti a možnosti výživou povinnej osoby) vysporiadal, rovnako tak s tvrdením otca o „dlhodobom probléme s pľúcami“. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ ide o schopnosti povinnej osoby, ide o vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby (povinného), jej zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Schopnosti každého človeka teda závisia i od jeho zdravotného stavu. Bolo preto povinnosťou súdu v tomto smere vykonať dokazovanie (či už podrobnejším výsluchom otca, jeho zdravotnou dokumentáciou s pod.).

10. Z napadnutého rozsudku zároveň nie je zrejmé, či súd prihliadal na skutočnosť, že otcovi maloletých detí pribudla vyživovacia povinnosť, resp. v akom rozsahu na uvedenú skutočnosť prihliadal (súd len konštatoval, že otec vzhľadom na svoje schopnosti a možnosti musí zväžiť, či si založí novú rodinu a bude mať ďalšie deti a to, že mu pribudla vyživovacia povinnosť nemôže byť na úkor skôr narodených detí, z uvedeného však už nevyplýva, či súd pri určení výživného túto skutočnosť zohľadnil alebo nie).

11. Odvolací súd napokon uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé ani to akým spôsobom, na základe akých skutočností dospel súd ku konkrétnej výške výživného na to - ktoré maloleté dieťa ako k sume primeranej jeho odôvodneným potrebám a schopnostiam a možnostiam jeho rodičov, pokiaľ ide o sumu, o ktorú zvýšil výživné, a to tak odo dňa nástupu do materskej škôlky, ale predovšetkým pri ich nástupe na základnú školu (v čom videl zvýšenie výdavkov oproti času, kedy nastúpili do materskej školy).

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že postupom okresného súdu došlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom, keď rozhodnutie okresného súdu zároveň vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, ktorého doplnenie by vzhľadom na rozsah a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku bolo nad rozsah odvolacieho konania. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C. s. p. zrušil v celom rozsahu (keďže dôvody zrušenia sa vzťahujú aj na zamietnutie návrhu otca detí na zníženie výživného) a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude doplniť dokazovanie za účelom zistenia či už skutočného alebo potencionálneho príjmu otca maloletých detí v zmysle vyššie uvedeného, posúdenia zdravotného stavu otca detí v súvislosti s jeho schopnosťami vykonávať akúkoľvek prácu (výsluchom otca, prípadne oboznámením jeho zdravotnej dokumentácie, či zistením konkrétnych zdravotných dôvodov, pre ktoré bol otec vylúčený z pracovného procesu počas

výkonu trestu, prípadne aj inými dôkazmi), vykonané dôkazy opätovne vyhodnotiť (aj vo vzťahu k odôvodneným potrebám detí v súvislosti s každou zmenou ich pomerov) a vo veci rozhodnúť. Svoje rozhodnutie súd zároveň odôvodní v súlade s ust. § 220 C. s. p. V novom rozhodnutí okresný súd opätovne rozhodne aj o trovách konania.

13. V súvislosti s odvolacou námietkou otca maloletých detí spočívajúcou v rozhodnutí zaujatým sudcom, odvolací súd poukazuje na to, že o námietke zaujatosti otca maloletých detí z ním tvrdených dôvodov už bolo v minulosti rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10NcC/442/2013-266 zo dňa 13.01.2014, právoplatným dňa 21.02.2014, preto súd na jeho opätovne podanú námietku v zmysle § 53 ods. 2 C. s. p. neprihliadal, keď zároveň ide o námietku spočívajúcu v rozhodovacej činnosti zákonného sudcu.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)